

JÍZDNÍ KOLO čili BICYKL

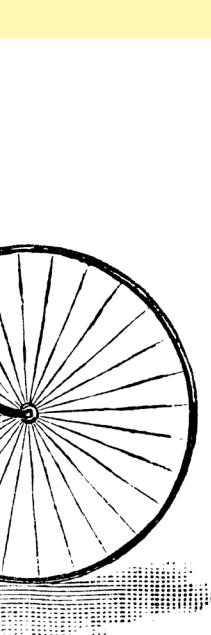
Draisina,
1816

Michauxův Vélocipede,
60. léta 19. století

Vysoké kolo,
70.- 90. léta 19. století

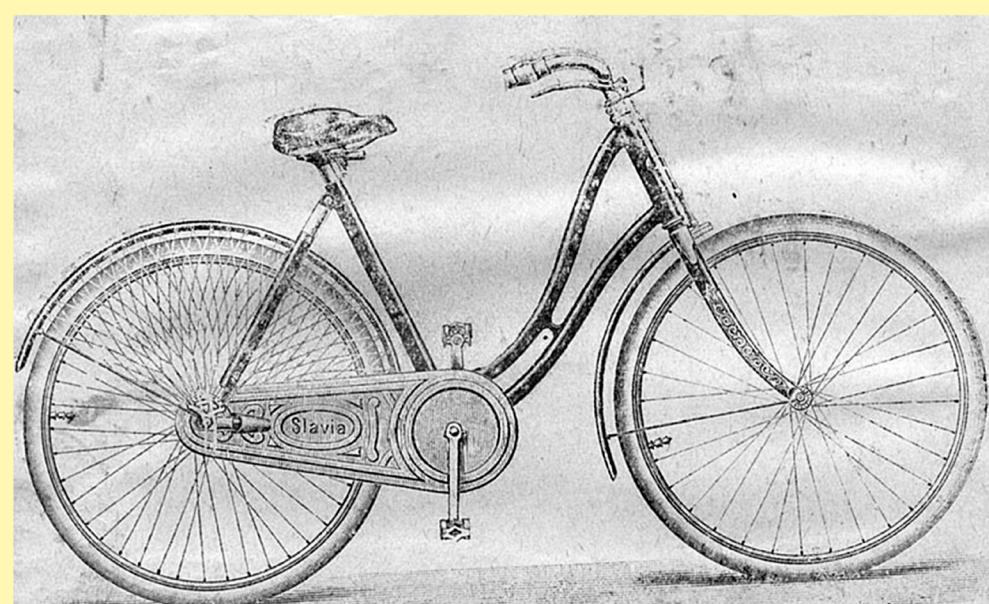
Dámský Safety bicykl,
1889

Safety bicykl
Crypto Bantam,
1895

Vojenský skládací bicykl,
Peugeot
1912

Dámské kolo Slavia,
Laurint & Klement
konec 19. století

VÝBĚR ČESKOSLOVENSKÝCH VÝROBCŮ JÍZDNÍCH KOL
Achilles, Horní Police
Premier a Es-Ka, Cheb
Frank & Neufeld, Brno
Fuchs Zuckmantel, Zlaté Hory
LAS (Lněnička a syn), Skuteč
Laurin & Klement, Mladá Boleslav
Ogar a Ahoj, Praha
Stadion, Rakovník
Tripol a Tudor, Rokycany
Československá zbrojovka, Brno
Česká zbrojovka, Strakonice
Moric Arndt, Čenkov
MAS a Baťa, Zlín
AVON (Augustin Vondřich), Praha-Karlín

Jízdní kolo nebo-li bicykl je jednostopé vozidlo poháněné silou lidských svalů.

2500 př. n. l.

Vynalezeno Sumery kolo jako takové.

1350 př. n. l.

Nález kresby v hrobce egyptského vládce Tutanchamona zobrazující zařízení poháněné odrážením nohou od země.

kolem roku 1493

Náčrty kola od Leonarda da Vinciho.

kolem roku 1643

Kresba anděla sedícího na dvoukolém vozidle jako na koni na okně anglického kostelíka ve vesničce Stoke Poges.

kolem roku 1650

Vozidlo poháněné lidskou silou norimberského hodináře Johanna Hautzche.

1791

Tzv. „Rychloběžka“ - célerifera Francouze Medé de Sivrac.

1801

Stroj se šlapadly na předních kolech ve slavnostním průvodu při korunovaci ruského cara Alexandra I.

1816-1817

Tzv. „Draisina“ zkonstruovaná Karlem Friedrichem von Draisem.

Draisovo vozidlo nebylo úplně dokonalé a jízda na něm odpichováním nohami byla opravdu náročná. Za jednu hodinu dokázal zdatný sportovec ujet asi 10 km, ale při stoupání do kopce se nemohl vyrovnat ani rychlosti chodce. Pocit z jízdy byl ale tak silný, že se draisina šířila po celém světě. Sláva tohoto vozidla trvala přibližně 10 let.

1840

Kolo s pohonem zadních kol pomocí táhel skotského kováře Kirkpatricka Macmillana.

1845

Kliky se šlapadly na předním kole draisiny konstruktéra Miliuse z Themaru v Sasku, totéž i Philip Moritz Fischer ze Schweinfurtu.

1863

„Vélocipede“, patentovaný stroj se šlapadly na předním kole Francouze Pierra Michauxe, o tři roky později opatřený brzdou.

Výhodou tohoto stroje bylo umožnění jízdy bez dotyku nohou se zemí. V roce 1861 byly vyrobeny pouze dva velocipedy, o rok později jich bylo už 142. V roce 1869 již bylo vyrobeno na 50 000 velocipedů. Michauxův velociped byl opravdovým mechanickým dopravním prostředkem a zaznamenal velký krok kupředu. Vznikla první továrna na jízdní kola pod názvem Michaux a Lallement.

Kola dostala různé pojmenování: Anglicky se kolům říkalo „Boneshaker“, německy „Knochenschüttler“ a v českém zemích „kostitřas“ nebo „mišódka“.

1867

Kola s drátěnými loukotěmi místo dřevěných Angličana Madisona.

1868

Bicykl s řetězovým převodem na zadní kolo francouzské firmy Mayer and Co.

1869

Nahrazení dřevěných rámu železnými firmou Mayer and Co.

V tomto roce také vychází první cyklistický časopis La velocipéde illustré. Pořádání různých závodů: První mezičeský závod se konal mezi Londýnem a Brightonem, další závod proběhl v Rakousku-Uhersku v Brně Lužánkách a mezi Paříží a Rouensem.

1870

První vysoké celokovové kolo s pryžovou obroučí v ráfcích patentováno v Anglii Konstruktéři tohoto kola byli James Starley a William Hillman.

1872

První vysoká kola, nebo-li velocipedy „kostitřasy“.

Přední kolo tohoto velocipedu bylo konstruktéry zvětšováno na průměr 150 - 200 cm. Zadní kolo bylo podstatně menší. Jezdec seděl nad předním kolem, kde se nacházela i řídítka. Tento typ kola měl sice velmi mnoho konstrukčních chyb, ale udržel se přibližně 20 let.

1874

Cyklistický závod Pražská míle pořádaná Českým klubem velocipedistů.

1878

Znovuobjevení řetězového pohunu Pařížanem Gilmem.

1882

Cyklistický závod na jednu mílu ve Vídni, ve kterém zvítězil český cyklista Josef Kohout.

1888

Varianta kola Rover, „Safety“ Angličana Johna Kempa Starleyho (synovce Jamese Starleyho).

Průměr předního kola se velice blížil průměru zadnímu a pohon obstarávaly, pedály, kliky, řetěz a ozubená kola. Typ tohoto rámu se stal vzorem na dalších sto let. V českém zemích nazýván „bezpečník“.

1890

Pneumatiky plněné vzduchem místo pryžových obroučí na ráfcích irského zvěrolékaře Johna Boyd Dunlopova.

1895

Nízké kolo tzv. „Kangaroo“, využit řemenový převod na zadní kolo firmou Tangent and Coventry Co.

1899

Řetězový převod Angličana Lawsona.

1900

Založena pravidla cyklokrosu Danielem Gousseau.

1903

První ročník Tour de France, vypsán novináři Leféfrem a Desrangem. Trať měla šest etap o celkové délce 2400 km.

1911

První měnič převodů (přehazovalo se do tří poloh pomocí táhel) Francouze Joanny Panela.

1921

Založení firmy Shimano panem Shozaburem Shimanem v Japonsku.

1933

První kolo s balónovými pneumatikami Ignáce Schwinna.

Dále už následovala éra moderních bicyklů, které známe z dnešních dob.

